

H. BEECHER STOWE

Coliba unchiului Tom

Traducere de Maria Manoliu

Prefață de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Micuța doamnă care a declanșat un război uriaș</i> (L.Pricop)..	7
Un om de omenie.....	9
Mama	16
Soț și tată	19
O seară cu unchiul Tom	24
Sentimentele mărfii omenești	27
Descoperirea	34
Îngrijorările unei mame	39
Un senator poate fi și om	48
Predarea mărfii.....	62
La quakeri	73
Evangelina.....	82
Noul stăpân al lui Tom.....	91
Stăpâna lui Tom	98
Un om liber se apără	115
Părerile domnișoarei Ofelia	128
Topsy	153
Kentucky	166
Floarea se ofilește	170
Henric.....	174
Prevestiri negre	180
Mica evanghelistă	184
Moartea	187
Sfărșitul celor pământești.....	193
Reunire	195

Părăsiții	200
O prăvălie de sclavi.....	204
Traversarea	209
Ținuturi mohorâte	213
Cassy	216
Mulatra	219
Făgăduielii de dragoste	221
Libertate	225
Victoria.....	228
Martirul	230
Tânărul stăpân	232
Rezultate	236
Liberatorul	237

MICUȚA DOAMNĂ CARE A DECLANȘAT UN RĂZBOI URIAŞ

Cel mai vândut roman al secolului al XIX-lea, *Coliba unchiului Tom*, a fost publicat inițial, în 1852 într-un tiraj de 5.000 de exemplare. Încă din prima zi s-au vândut 3.000 de exemplare, iar în ziua următoare celelalte 2.000 de exemplare. Editura care o publicase s-a grăbit să pună pe piață și cea de-a doua ediție. Ediția a doua cu un tiraj de 300.000 de exemplare s-a epuizat în decurs de un an. Cartea a fost tradusă în mai multe limbi. În Anglia, unde cartea a fost mult mai populară decât în Statele Unite, s-au vândut 120.000 de exemplare.

Coliba unchiului Tom este un roman despre viața sclavilor negri din America. Acțiunea romanului se petrece în Kentucky, unde, Shelby, un fermier bun la inimă este obligat să-și vândă din sclavi pentru a acoperi unele datorii. În consecință, decide să îi vândă pe Tom și Harry, fiile Elizei. Când Eliza a auzit că fiile săi urmează să fie vânduți, a fugit de la fermă împreună cu unul din ei în Canada. Soțul ei, Harris, a urmat-o.

Tom nu a dorit să fugă, deoarece îi era milă de starea în care ajunsese fermierul. Tom a fost vândut crudului Simon Legree, care l-a torturat pentru că îl bănuia că ajutase alții sclavi să fugă. În timp ce trăgea să moară, Tom i-ar fi spus acestuia „Vă iert din adâncul inimii“.

Eliza și Harris au ajuns în sfârșit în Canada, apoi s-au întrepat spre Liberia, în Africa.

Cartea este și o dramatizare a vieții oamenilor din Africa și se bazează pe un adevăr fundamental. Astfel, *Coliba unchiului Tom* a

avut un impact semnificativ atât asupra celor pro cât și a celor împotriva mișcării de emancipare a sclavilor. Unii au afirmat că dacă nu ar fi apărut *Coliba unchiului Tom*, nu ar fi avut loc un război civil.

Autoarea *Colibei unchiului Tom*, scriitoarea, s-a născut în anul 1811 în statul Connecticut. Familia sa s-a mutat în Cincinnati, Ohio, unde tatăl ei a înființat un seminar teologic. La vîrsta de 25 de ani, înainte de a se căsători cu un profesor de la seminar, a lucrat într-o școală de fete. Este chiar momentul de fierbere, de revoltă și de campanii împotriva sclaviei. A început să fie preocupată de acest subiect și s-a decis să scrie o carte pe această temă. În biografia scriitoarei există un moment de conștientizare personală a crizei sclaviei.

În 1839 soțul ei angajase o servitoare de culoare. Câteva luni mai târziu, fostul stăpân al servitoarei vine să o caute. Domnul Stowe îi pregătise acesteia o ascunzătoare secretă într-un loc sigur, unde a fost nevoie să rămână peste zece ani. În 1850, odată cu adoptarea legii sclavilor fugari s-a înăsprit și viața acestora. Promulgarea acestei legi a generat reacții critice din partea intelectualilor progresiști, inclusiv a doamnei Stowe. Într-o duminică, în timp ce se afla la biserică i-a venit în minte scena finală cu care avea să încheie povestea unchiului Tom.

La început, a publicat-o sub formă de fascicule săptămânale într-o revistă. Cititorii deveniseră din ce în ce mai nerăbdători. După publicarea cărții a devenit o adevărată celebritate literară. În manieră romantică, autoarea spunea că Dumnezeu a scris cartea, ea fiind doar o umilă unealtă.

În 1862, în perioada Războiului Civil, s-a întâlnit cu Lincoln care ar fi exclamat: „Deci, aceasta este micuța doamnă care a declanșat un război uriaș“. Într-adevăr, efectele produse de publicarea cărții au fost atât de importante, încât se poate spune că nu a existat niciun alt scriitor în istoria literaturii americane care să aibă o influență atât de mare asupra societății secolului al XIX-lea.

Lucian Pricop